

Verplicht Nederlandse les

wat vinden
studenten

P. 6/7

?

“Het is een geweldige manier om jezelf onder te dompelen in de Nederlandse cultuur”

“Iedereen in mijn omgeving spreekt Engels. Nederlands leren is echt niet nodig”

Geneeskunde neemt afscheid van ‘cum laude’ maar studenten vragen zich af hoe ze zich nu nog kunnen onderscheiden

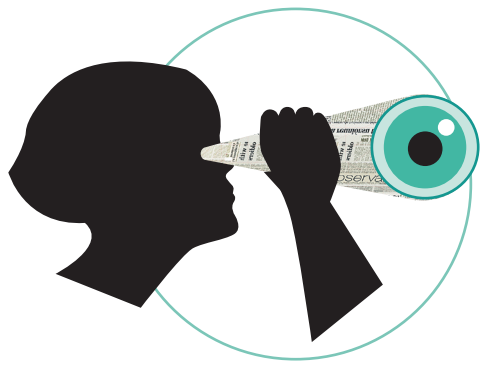
P.5

“Buitenlandse studenten van een lust naar een last

P.3

Riki Janssen

Geïnterviewden die achteraf schrikken van hun eigen woorden en dan maar eisen dat we hele passages in een artikel schrappen. Mailtjes waarin iemand los gaat om zijn beklag te doen over het een of het ander. Ik heb altijd een lijstje met mogelijke onderwerpen voor deze rubriek, meer dan de helft gaat over gedoe of gezanik. Dat blijft blijkbaar langer hangen. Wat staat er niet op het lijstje, bedacht ik nu na Pinksteren (een paar dagen op de fiets doet soms wonderen): de leuke berichtjes van lezers. Zoals dit weekend toen een trouwe lezer in de pen klom om de redactie te complimenteren met het artikel waarin slachtoffers van de wegens wangedrag weggestuurde professor aan het woord komen. Mooi, klonk het vanmorgen, waarna we overgingen tot de orde van de dag. Want goed nieuws is geen nieuws, zegt een oud journalistiek adagium.

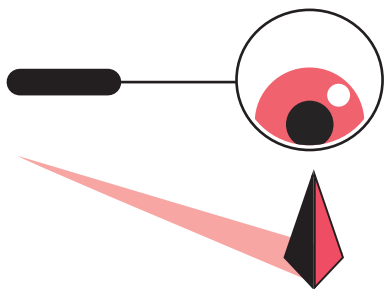
“
redactioneel
Vervelende berichtjes
blijven altijd langer hangen
”

Die orde van de dag gaat onder andere over onze zoektocht naar een Nederlandstalige studentcolumnist. We dachten dat we een goede te pakken hadden, maar zij heeft zich op het laatste moment afgemeld. Was dat vanwege mijn telefoontje waarin ik haar vroeg wat vaker op de mail te kijken zodat ze een uitnodiging voor een sollicitatiegesprek niet zou missen? Was ik te streng? Wie zal het zeggen. Blijft dat we studenten met een vlotte pen, veel creativiteit en twee benen in het studentenleven nogmaals oproepen om zich bij ons te melden. Het gaat om dertig columns per jaar, tegen betaling en een professionele begeleiding. (riki.janssen@maastrichtuniversity.nl)
We hebben wegens het aanstaande vertrek van een aantal oud-gedienden ook een tekort aan Engelstalige columnisten in het nieuwe jaar; medewerkers die kunnen schrijven voor

een breed publiek (geen academische verhandelingen dus, maar vlot geschreven stukken, liefst met humor) en niet bang zijn om hun mening te geven over hete hangijzers binnen en buiten de universiteit. Voelt u zich aangesproken? Aarzel niet en stuur een mailtje. Wie weet staat u in het nieuwe academisch jaar naast deze column. Koudwatervrees is niet nodig. Wij staan garant voor schrijftips en een goede eindredactie. Eeuwige roem zal u ten deel vallen. Of op zijn minst een stap in die richting.

Riki Janssen

Wekelijks schrijft de hoofdredacteur van Observant over de belevenissen op de redactie.

splinters

Een grappig voorval, een opvallend nieuwtje, iets interessants wat elders in het land gebeurde: het staat in deze rubriek.

Wandtapijt over studieschuld

‘Eigen Schuld’ is de titel van het enorme wandtapijt dat kunstenaar Mart Veldhuis onlangs verkocht voor 45.879,40 euro; het exacte bedrag van zijn studieschuld. Het is zijn afstudeerproject en levert kritiek op het leenstelsel. Op het tapijt zijn onder andere blauwe belastingenveloppen, prijskaartjes, een gestreste student, kapotgeslagen spaarvarkens en een supermarkt genaamd ‘Altijd Pijn’, met een Albert Heijn-achtig logo, te zien. Wandtapijten bekritisieren al eeuwenlang “sociale en politieke ontwikkelingen en problemen”, schrijft de kunstenaar op zijn eigen site. Met zijn werk haakt hij aan bij die traditie: het symboliseert het leven van een student die gebukt gaat onder zijn almaar groeiende studieschuld. De kunsthandelaars die het werk kochten, willen dat het in publieke ruimtes wordt geëxposeerd. Momenteel heeft het Dordrechts Museum het in bruikleen. Veldhuis ziet het liefst dat het in de Tweede Kamer wordt opgehangen wordt, vertelt hij aan *de Volkskrant*. Hij hoopt dat toekomstige beleidsmakers “dan voortaan wel twee keer nadenken” voordat ze zo’n stelsel weer invoeren. Overigens kan Veldhuis nog niet helemaal schuldvrij door het leven, er moest namelijk ook belasting over de verkoop worden betaald. (HOP)

Wel of geen fotomuur?

Iedere decaan van de faculteit Health, Medicine and Life sciences kreeg bij zijn (*zijn* ja, niet *zijn* of haar – daarover later meer) afscheid een plekje aan de muur van de Co Greep-zaal (Universiteitssingel 60). De mannen, vereeuwigd in zwart-wit portretten, kijken toe tijdens menig vergadering van bestuur, faculteitsraad of vakgroepvoorzitters. Een stukje geschiedenis – met de geneeskundefaculteit begon het allemaal in Maastricht – maar wel een erg mannelijke geschiedenis. De huidige decaan, Annemie Schols, is de eerste vrouwelijke leider van de faculteit. Sinds haar aanstelling doen mensen regelmatig bij haar hun beklag, vertelt ze aan de telefoon. “Sommigen storen zich er aan – al die mannen. Ik kan het beeld wel wat diverser maken, maar pas als ik wegga.” Om er droogjes aan toe te voegen: “Ik ga niet voortijdig aftreden om dat voor elkaar te krijgen.” Er kwamen geen drastische acties zoals in Leiden, waar medewerkers een schilderij van rokende mannen – een oud universiteitsbestuur – van de muur haalden. Maar toen de Co Greep-zaal onlangs werd opgeknapt – nieuw meubilair, de mogelijkheid tot hybride vergaderen – verdwenen ook de foto’s. Schols riep mensen op om een alternatief te bedenken, zowel voor de muur als voor de locatie van de foto’s. “We gaan die niet zomaar ergens in de kelder zetten.” Dat is nog niet zo

makkelijk en vrij snel na de feestelijke opening (een glaasje bubbels tijdens de faculteitsraadvergadering) begon het bij zowel Schols als F-raadvoorzitter Boy Houben te knagen. Was het niet zonde om die foto’s weg te doen? “We staan op de schouders van onze voorgangers”, zegt Schols desgevraagd. “Je kunt het ook zien als een mooie manier om het gesprek in gang te zetten.” Ze stelt voor om alles meer in een context te plaatsen, iets wat een onafhankelijke commissie in Leiden ook adviseert voor het schilderij daar. “Wie zijn die mensen en wat hebben ze voor onze faculteit betekend? Veel huidige medewerkers en studenten weten dat niet. Zo plaats je het in perspectief. Misschien met een tijdslijn en bijvoorbeeld *street art*.” Ideeën zijn nog steeds welkom, maar Schols hoopt wel snel van de kale muur af te zijn. “Die is nu wel erg groot en wit.”

De laatste restanten

Je ziet ze hier en daar nog in winkels, restaurants én de universiteitsgebouwen: een sticker die je eraan herinnert je handen te wassen, je laat weten hoeveel afstand je moet houden of in welke richting je door het gebouw moet lopen. De laatste restanten uit de coronaperiode. Tijd om ook die te verwijderen, vond Facility Services. De komende weken gaan ze ermee aan de slag. Alle stickers op vloeren, muren en deuren die bij eerdere schoonmaakrondes over het hoofd zijn gezien worden verwijderd. Ook komt er een lijst van alle beschadigingen die door het fanatieke plakken zijn ontstaan. Die worden van de zomer gerepareerd. Dan resteert alleen nog het kleurverschil op de vloeren waar een sticker heeft gezeten. Daar is wat meer geduld voor nodig: met de tijd verdwijnt dat vanzelf.

Commissie U-raad buigt zich over lage opkomst en kiesstelsel

Wat kan de universiteitsraad doen aan de lage opkomst bij de universitaire verkiezingen? Kan het kiesstelsel verbeterd worden? En hoe gaat de medezeggenschap meer leven binnen de gemeenschap? Over deze en meer vragen gaat een ad-hoc verkiezingscommissie van de U-raad zich buigen.

Het begon in januari met een discussie in de U-raad over de opkomst en voorkeursstemmen. Wie met voorkeursstemmen in een raad wil komen moet 50 procent van de stemwaarde van een zetel (dus hoeveel stemmen je nodig hebt voor een zetel; dit fluctueert, het hangt af van het totaal aantal uitgebrachte stemmen) behalen. Enkele studentleden stelden voor om daar 25 procent van te maken. Dat zou de verkiezingen volgens hen “dynamischer en democratischer maken”.

Daar zitten nogal wat haken en ogen aan, merkte de raad al snel, waarop men besloot een commissie in te stellen. “We willen ook de faculteitsraden en dienstraden erbij betrekken, met een expert spreken en kijken hoe men het elders in het land doet: zouden wij iets kunnen overnemen?”, zegt Jonas Lindenaar, studentlid en voorzitter van de verkiezingscommissie.

De commissie hoopt ook iets te doen aan de lage opkomst. De nieuwe voorzitter Teun Dekker zei eerder al in *Observant*: “We zullen beter moeten communiceren, we moeten de boer op en de gemiddelde student en medewerker laten zien waar we als U-raad mee bezig zijn.” Een mening die gedeeld wordt door onderwijsminister Dijkgraaf die onlangs 11,5 miljoen euro extra ter beschikking stelde voor scholing, ondersteuning, communicatie en vergoeding van de medezeggenschap. “Nu moeten wij met een plan komen: wat gaan we daarmee doen?”, aldus Dekker.

Om te beginnen worden de verkiezingen van afgelopen mei geëvalueerd – de commissie verzamelt op dit moment feedback. “Die bespreken we in juni met het Kiesbureau en de rest van de raad”, zegt Lindenaar. Na de zomer staan mogelijke veranderingen op de agenda. Mocht men inderdaad het kiesstelsel willen aanpassen, dan is het niet aan de U-raad, maar het college van bestuur om daar een voorstel voor te schrijven, aldus de statuten. “Maar zij hebben in januari al gezegd onze input heel serieus te nemen”, reageert Lindenaar.

CF

U-raadscommissie over ongewenst gedrag Rechtenfaculteit soepeler dan de FHML? Onzin, zegt Letschert

Foto: Loraine Bodewes

Ja, er komen meer zaken over ongewenst gedrag aan de Universiteit Maastricht bovendien. Maar dat was voorzien, hield collegevoorzitter Rianne Letschert de commissie strategie van de universiteitsraad onlangs voor. “Nu sociale veiligheid hoog op onze agenda staat, krijg je automatisch meer klachten binnen en dus volgen er meer disciplinaire acties.”

De afgelopen tijd werd bekend dat er twee hoogleraren in Randwijck (MUMC+ en faculteit Health Medicine and Life sciences) moesten vertrekken wegens wangedrag, en dat er tegen twee wetenschappelijk medewerkers bij de faculteit rechten andere disciplinaire maatregelen (geen ontslag) zijn genomen. Het is niet zo dat het aan de UM bar en boos is, benadrukte Letschert, er komen nu zaken aan het licht die eerst onbesproken bleven. “En dat is goed nieuws.”

De commissie wees erop dat in de wandelgangen soms de indruk bestaat dat de ene faculteit (rechten in dit geval) veel milder is dan de andere (FHML). Dat is onzin, aldus Letschert. “We zouden minder moeten roddelen en ons tot de feiten beperken. De decanen beslissen dit ook niet alleen, alle disciplinaire maatre-

gelen worden voorgelegd aan het college van bestuur.”

Ze wees er op dat het college van bestuur in de jongste zaak over de FHML-hoogleraar bij wie een ontslagprocedure is ingezet, bewust geen naam heeft genoemd. “Wij zien daar als werkgever geen aanleiding toe, mede vanuit menselijk opzicht; zo’n man heeft ook een vrouw, ook kinderen.”

De universiteit moet wel oppassen voor een heksenjacht, reageerde een raadslid, “iedereen verdient toch een tweede kans”. Een ander wees erop dat het mannelijke deel van de universitaire gemeenschap soms worstelt met wat nog wel en wat absoluut niet kan, en uit voorzorg heel voorzichtig is. Letschert erkende het dilemma: “Er is een groot grijs gebied. Je wilt niet dat allerlei gedrag opeens niet meer kan.” Als voorbeeld legt ze een hand op de schouder van haar buurvrouw. “Ik doe dit vaak, automatisch, sommige mensen hebben er geen probleem mee, anderen wel. Daar moeten we het over hebben. We besteden er daarom ook aandacht aan in onze leiderschaps cursussen.” Maar: “Als gedrag niet grijs is, maar zwart, dan moeten we actie ondernemen.”

Riki Janssen

“

Buitenlandse studenten: van een lust tot een last

Met angst en beven wacht de UM op de maatregelen van minister Robert Dijkgraaf van Onderwijs om de instroom van buitenlandse studenten te beteugelen. Minister en Tweede Kamer vinden dat er te veel buitenlandse studenten hier naartoe komen. Tweede Kamerlid Pieter Omtzigt zei het in een interview met *ScienceGuide* aldus: “Ik vind het echt van de zotte dat wij in Twente buitenlandse studenten van over de hele wereld aantrekken, maar dat studenten uit Twente na afschaffing van de uitwonendenbeurs hier geen rechten of economie konden studeren in hun eigen taal.” Het liefst zouden minister en parlement een maximum stellen aan het aantal buitenlandse studenten. Ook een aantal universiteiten, zoals de Universiteit van Amsterdam en de TU Delft, heeft gepleit voor een quotum. De machtige onderwijsvakbonden vinden dat het grote aantal zorgt voor een te hoge werkdruk voor medewerkers. De heersende opinie is snel omgeslagen. Tot voor kort vond bijna iedereen dat buitenlandse studenten een positieve bijdrage leverden aan de kwaliteit van het onderwijs en onderzoek. Streven naar betere kwaliteit is echter vervangen door het streven naar een lagere werkdruk. Daarmee zijn buitenlandse studenten van een lust, een last geworden.

Vanwege het vrije verkeer van mensen, is een quotum voor studenten uit de EU niet mogelijk. Dus probeert de minister hen weg te pesten door ze te dwingen Nederlands te leren en minder opleidingen in het Engels aan te bieden.

Uiteindelijk gaat het om geld. De studie van buitenlandse studenten komt grotendeels voor rekening van de Nederlandse belastingbetaler. Dat is vreemd. Als een Nederlandse patiënt in een Duits ziekenhuis wordt behandeld, betaalt niet de Duitse maar de Nederlandse zorgverzekeraar de kosten. Waarom zou de Nederlandse belastingbetaler moeten betalen voor de kosten van de opleiding van Duitse studenten? De vrees is ook dat door een versoepeling van de regels veel meer EU-studenten een beroep zullen doen op een Nederlandse studiebeurs.

Net als bij grensoverschrijdende zorg zou bij grensoverschrijdend onderwijs het land van herkomst de kosten van de studie en de studiebeurs moeten betalen.

”

Wim Groot, hoogleraar gezondheidseconomie en hoogleraar evidence based education

Het laatste
nieuws op onze
website

serie op jezelf

“Ik kan niet alleen zijn met mijn gedachten, ze worden te overheersend”

Foto: Ellen Oosterhof

Spyros-Nikitas Tsamichas (24 jaar, Grieks), masterstudent rechten, woont aan de Batterijstraat in een studio van 27 m² met eigen keukenblok, douche en toilet. Hij betaalt 535 euro per maand aan huur, exclusief gas, water en licht.

In het appartement staat muziek op. Nog voordat Spyros-Nikitas Tsamichas 's ochtends uit bed komt, verbindt hij zijn telefoon met zijn Bluetooth-speaker. Pas daarna kan zijn ochtendroutine beginnen. De rechtenstudent luistert altijd naar muziek, allerlei genres, want “ik kan niet alleen zijn met mijn gedachten, ze worden te overheersend. Het is als een wervelstorm. Als ik geen muziek op heb staan, kan ik mijn gedachten niet op orde houden.” Soms, als hij zich een beetje down voelt, blijft hij graag in zijn eigen veilige bubbel van muziek.

Thaiboksen

Hij houdt van sport. Zo volgt hij thaibokslessen, drie tot vier keer per week bij Vivas Gym. Thaiboksen heeft veel weg van kickboksen,

maar het verschil is dat bij thaiboksen “alles mag”. Je kunt je hele lichaam gebruiken, hoewel sommige lichaamsdelen (zoals de genitaliën en de nieren) verboden gebied zijn. De lichaamsbeweging doet hem goed en biedt hem een gezonde uitlaatklep. En hij leert niet alleen hoe hij moet aanvallen, maar ook hoe hij zichzelf kan verdedigen of klappen moet opvangen. Hij kan aan de manier waarop zijn sportgenoten vechten zien of ze het lastig hebben gehad in hun leven. “Mensen die harder vechten en trainen hebben het veel zwaarder gehad” dan “mensen die het altijd makkelijk hebben gehad”.

Kus me

Aan de muur bij het bureau naast het keukenblok hangt een pagina uit een oude *Observant*

waarop Tsamichas woorden heeft gekrabbeld. Het artikel gaat over een protest op de Minderbroedersberg tegen seksueel geweld. “Een luxe gevangenis is nog altijd een gevangenis” staat er, in gele markeerstift en zwarte pen. Tsamichas is van mening dat mensen in West-Europese landen het bevoorrechte leven dat ze leiden als vanzelfsprekend beschouwen en te weinig in actie komen tegen maatschappelijke problemen als de verkrachtingscultuur. “Dat was de eerste keer dat ik hier mensen zag protesteren en ergens boos over worden. Mensen hier negeren te vaak wat er in de wereld om hen heen gebeurt.” Ze leven in hun eigen bubbel, vindt hij. Naast het krantenartikel hangt een ingelijste quote: “Kus me onder mijn snor.” Tsamichas moet erom lachen als hij erop wordt gewezen.

Hij kreeg het lijstje van een vriend die in zijn appartement verbleef toen hij zelf in Griekenland was. Zijn vrienden laten altijd cadeautjes achter als ze gebruik hebben gemaakt van zijn appartement. Op een plank staat nog een andere ingelijste quote: “Ik kus beter dan ik kook.”

Eerste plaats

Op de plank daaronder prijkt een trofee voor de eerste plaats in de Student Idea Competition 2023. Begin dit jaar heeft Tsamichas samen met een vriend een bedrijfje opgericht, Energon Green Solutions. Ze geven studenten op een laagdrempelige manier voorlichting over hoe ze hun CO₂-voetafdruk op de campus kunnen verkleinen. Voor dit idee kregen ze de eerste prijs in de competitie, die tot doel heeft om het studentenleven op de UM te verbeteren. Of hij na zijn bachelor nog verder wil studeren, weet hij nog niet. “Ik heb echt geen idee wat ik wil doen met mijn leven.” Zijn kleine startup is dus de beste manier die hij kan bedenken om richting te geven aan zijn toekomst.

Kathryn van den Berg

In deze serie vertellen studenten over hun kamer en zichzelf

“Predicaat past niet bij programmatisch toetsen”

FHML wil af van cum laude bij geneeskunde

Geneeskundestudenten kunnen straks niet meer het predicaat ‘cum laude’ halen in de bachelor of de master. Het streven naar hoge punten botst met de filosofie achter programmatisch toetsen, vindt de faculteit Health, Medicine and Life Sciences. In de faculteitsraad klonk kritiek van studenten: “Hoe kunnen wij ons nog onderscheiden?”

Hoge cijfers, daar draait het om bij cum laude. De meeste opleidingen vragen om een gemiddelde van acht of hoger en bijvoorbeeld geen enkel cijfer lager dan zeven. Bij programmatisch toetsen (al langere tijd gebruikelijk in de master, sinds september 2022 bij de start van het nieuwe curriculum ook ingevoerd in de bachelor) wordt juist vrijwel nooit een cijfer gegeven. De student krijgt feedback op competenties en vaardigheden en gaat daarmee aan de slag. Dit alles wordt vastgelegd in een portfolio. Aan het eind van het jaar beoordeelt een commissie of de student zich voldoende heeft ontwikkeld om naar het volgende jaar te gaan.

Het opnemen van minder goede prestaties – en de daaruit voortkomende leerervaring – in het portfolio is essentieel voor programmatisch toetsen en dat botst met het idee dat een hoog punt gelijk staat aan de beste zijn, zegt Roger Rennenberg, opleidingsdirecteur geneeskunde. Deze discussie speelt daarom ook bij andere opleidingen met hetzelfde toetsstelsel. De Vrije Universiteit Amsterdam nam vorig jaar het voortouw en schafte cum laude af in de

master geneeskunde.

Maar hoe kunnen de goede studenten zich dan nog onderscheiden, vroeg de studentengeleding in de raad zich af. En zijn de Maastrichtse afgestudeerden niet in het nadeel bij de selectie voor een vervolgopleiding als zij geen cum laude of andere lofuitingen kunnen overleggen? Daar hoeven ze zich volgens Rennenberg geen zorgen over te maken. “Ik heb dit met opleiders van de vervolgopleidingen besproken en 99 procent zegt dat het niets uitmaakt”, vertelt hij aan de telefoon. “Hoge cijfers voor tentamens zeggen iets over één competentie: kennisverwaring. Op de werkvloer en binnen de vervolgopleiding zijn we op zoek naar mensen met een diversiteit aan capaciteiten. Bovendien blijkt uit een, weliswaar oud, proefschrift over dit onderwerp dat mensen die cum laude afstudeerden later geen hogere functies bekleden of meer verdienen dan mensen met een lager gemiddelde.”

Desondanks leeft het halen van hoge cijfers enorm onder studenten, heeft Rennenberg gemerkt. “Mensen steken elkaar aan. Ook binnen programmatisch toetsen hebben we gemerkt dat sommige studenten op zoek gaan naar begeleiders die vlugger een ‘goed’ uitdelen. Dat is sowieso niet de bedoeling, het is veel waardevoller voor de student om ook te horen wat minder goed ging. We werken er hard aan om selectieve opname van alleen goede beoordelingen in het portfolio te voorkomen. Begeleiders krijgen trainingen, er zijn ‘rubrics’, schema’s, om uniforme beoordeling te ondersteunen en we hebben sessies waarbij we met elkaar afstemmen wat we bij ‘voldoende’, ‘goed’

of ‘heel goed’ vinden passen. Begeleiders die desondanks alleen hoge beoordelingen geven worden daarop aangesproken. Gelukkig zijn dat er niet veel.”

En hoe zit het met studenten die naar het buitenland willen voor een master? Zijn cijfers daar ook niet van belang? “Dat is de afgelopen tien jaar nul keer voorgekomen, de bachelor en master geneeskunde zijn één studieprogramma. Het kan wel dat iemand een andere master in het buitenland wil doen, met bepaalde toelatingseisen waaronder een gemiddeld cijfer. In zo’n geval houden we het portfolio nog eens tegen het licht en geven we een schriftelijke toelichting naast een gemiddeld cijfer van alleen de cognitieve toetsen zoals daar in het buitenland meestal om gevraagd wordt. Allemaal om de student zo goed mogelijk te helpen.”

Sommigen vrezen dat studenten nu iets anders zullen aangrijpen om de competitie met elkaar aan te gaan, blijkt uit het voorstel dat in de raad werd besproken. Rennenberg: “Helemaal voorkomen kun je dat niet. Voordat er weer

“Hoge cijfers voor tentamens zeggen iets over één competentie”

een mythe ontstaat, wil ik benadrukken dat een wetenschappelijke publicatie geen vereiste is voor een opleidingsplaats tot specialist. Wederom zegt dat slechts iets over één competentie. Wanneer het gaat om extra curriculaire activiteiten: het is zeker niet verplicht maar ik ben er niet op tegen dat studenten een bijbaantje met maatschappelijk belang hebben zoals vrijwilliger in de zorg of een baan in het verzorgingshuis, daar kun je veel van leren in veel verschillende competenties.”

Cleo Freriks

“

Domme pech

Ik open mijn ogen en kijk omhoog naar de buurjongen, die bezorgd vraagt of hij me kan helpen. Ik heb nog niet helemaal door wat er gebeurd is, maar ik weet wel dat ik op een fietspad lig en mijn enkel te veel pijn doet om zelf op te kunnen staan. Ik vraag hem aan te bellen bij het huis van mijn vader. *Thank god*, denk ik nog, dat het ongeluk hier gebeurd en niet ergens ver van huis. De scooter die me net omver tikte, komt terugrijden, de bestuurder vraagt of ik wel oké ben. Net nog sloeg ik af, ik dacht dat hij langzamer reed, hij zag mijn uitgestoken hand te laat en was al aan het inhalen. Domme pech.

Als ik na een moeizame weg eindelijk binnen op de bank zit, bellen we de huisartsenpost. Ben ik op mijn hoofd gevallen? Nee. Kan ik mijn tenen bewegen? Ja. Kan ik me het ongeluk herinneren? Ook ja. Heb ik echt geen bult op mijn hoofd? Nee. De conclusie van het gesprek was dat ik een paracetamol moest nemen, de enkel moest koelen. Bovenal was het advies: afwachten. Als het écht erger wordt, kun je de huisarts bellen. Nu hobbel ik op krukken (geleend van oma) door het huis. Werken gaat niet, naar Den Bosch reizen, waar ik elke week in opdracht schrijf, is ook ingewikkeld. Ik weet niet hoe lang ik moet wachten met lopen of wanneer ik weer kan fietsen, want het is Pinksterweekend en er heeft nog geen dokter naar mijn been gekeken. De huisartsenpost had het te druk, volgens mij. Ik werd met dertig kilometer per uur aangereiden, maar het was niet dringend genoeg. Twee weken geleden, toen ik mijn vinger kneusde door als een vogel tegen een glazen schuifdeur aan te lopen, belde ik mijn eigen huisarts. Het was een vrijdag. Ook zij vertelden me: als het maandag niet beter is, kunnen we kijken of het gebroken is. Gelukkig werd het toen wél beter, maar het voelde nog steeds alsof ik met een paracetamol werd weggewuifd. Ik snap dat de werkdruk hoog is, en dat er spoedgevallen zijn die voor moeten gaan. Maar pas een week na het ongeluk bij je huisarts terecht kunnen, is niet hoe het zou moeten zijn. Zelfs zonder bult op mijn hoofd.

”

Puck Füsers,
net afgestudeerd aan
het University College Maastricht

Illustratie Shutterstock

Lees ook de column van student Simon Wirtz op pagina 4 van de Engelse editie

Zitten Maastrichtse studenten te wachten op een verplichte cursus Nederlands?

In Italië zou men het erg vreemd vinden

Internationale studenten Maastricht faliekant tegen verplichte cursus Nederlands. Zo luidde de kop van een recent artikel op online nieuwsforum *ScienceGuide*. Op sociale media leidde het tot de nodige ophef. Volgens UM-collegevoorzitter Rianne Letschert ligt de situatie genuanceerder. Is dat inderdaad zo?

Tekst: Maurice Timmermans en Dennis Vaendel Foto: Joey Roberts

Het artikel van *ScienceGuide* baseert zich op het verkiezingsdebat aan de UM, begin mei. Daar verklaarde een kandidaat van studentenpartij NovUM, die de meeste zetels in de universiteitsraad bemachtigde, dat zijn partij “absoluut tegen” het verplicht leren van de Nederlandse taal is en “de Engelstalige traditie van deze universiteit zo fel mogelijk wil beschermen.” Ook een kandidaat van List Lex, een andere Maastrichtse partij, moet niets van verplichte cursussen Nederlands hebben. De UM heeft volgens hem juist veel opleidingen, zoals European Studies, die gericht zijn op een internationale omgeving. “Daar spreekt men Engels, geen Nederlands.” De uitspraken vormden een reactie op de plannen van Robbert Dijkgraaf, minister van Onderwijs, die universiteiten wil verplichten om de Nederlandse taal een belangrijkere rol in het onderwijs te geven. Of dat in de vorm van Nederlandse taallessen zal gebeuren is nog niet helemaal duidelijk. Dijkgraaf wil tegemoetkomen aan de jarenlange wens van de Tweede Kamer om de toestroom van buitenlandse studenten in te dammen. De weigerachtige houding van de Maastrichtse studenten is niet onopgemerkt gebleven. Op Twitter maakt Lotte Jensen, hoogleraar Nederlandse literatuur en cultuurgeschiedenis in Nijmegen, er gehakt van: “Tot zover de leergierige, kosmopolitische houding van de studenten in Maastricht.” De tweet

van Jensen is meer dan 370 duizend keer bekeken en bijna 250 keer geretweet. Dat kon UM-voorzitter Rianne Letschert niet over haar kant laten gaan. “Het artikel in *ScienceGuide* vertegenwoordigt niet de opvatting van alle studenten in Maastricht”, reageerde ze op Jensens tweet. Klopt dit? Hoe denken UM-studenten over verplichte cursussen Nederlands? En wat is eigenlijk het officiële standpunt van de studentenpartijen? Voor NovUM ligt dat standpunt in elk geval anders dan het bewuste verkiezingsdebat doet vermoeden, laat voorzitter **Rose Cooper** desgevraagd weten. “Wij zijn zeker geen tegenstander van Nederlandse lessen voor internationale studenten. Integendeel: we vinden dat een goede zaak en het moet wat ons betreft aangemoedigd worden. Het is een geweldige manier om jezelf onder te dompelen in de Nederlandse cultuur, en vergroot je kans om later een baan te vinden hier. Niet voor niets spreken onze leden zich in raden bijvoorbeeld uit voor meer gratis cursussen Nederlands.”

Prikkel

Maar hoe zit het met het verplichten van zulke cursussen, waar haar partijgenoot “absoluut tegen” was? Volgens voorzitter Cooper is dat laatste niet de lijn van de partij. “Het is aan hem om dat te zeggen,

maar als partij hebben we nog geen standpunt ingenomen over verplichte cursussen. We zijn er niet per se tegen, maar je moet wel goed kijken hoe je het zou inpassen in de toch al volle studieprogramma’s.”

Andrew William Scrivener, het NovUM-lid dat de uitspraken tijdens het verkiezingsdebat deed, laat weten dat hij de standpunten van zijn partij onderschrijft. Waarom trok hij dan zo fel van leer? “Ik interpreteerde de vraag anders. Namelijk: of je verplicht Nederlands moet spreken om toegelaten te worden tot de universiteit. Daar ben ik fel op tegen, omdat dat het lastiger maakt om hier als buitenlander te starten aan een studie. Een cursus tijdens de studie is een ander verhaal. Daar zie ik zeker de waarde van in.”

Ook andere partijleden staan niet per definitie onwelwillend tegenover een verplichte cursus Nederlands. Zo constateerde **Zuzanna Węsierska**, studentraadslid aan de rechtenfaculteit, afgelopen maart in de raadsvergadering dat zelfs Duitse studenten, waarvoor het Nederlands niet al te moeilijk is, het niet leren. “Dat komt doordat het niet hoeft, er is geen verplichting, geen prikkel. Vind je het gek dat buitenlandse studenten hier komen studeren en dan weer teruggaan? Ze kunnen niet integreren.” Hoe gaat dat samen met het standpunt van NovUM dat ‘de Engelstalige traditie beschermd moet worden’? “Daarmee bedoelen we dat het Engels willen behouden als een hoofdtaal aan de universiteit, omdat dit internationalisme en diversiteit ten goede komt”, zegt voorzitter Cooper. “Wat ons betreft gaat dat samen met het leren van Nederlands en is dat niet bepaald een controversiële opvatting binnen de UM.”

Dialect

Studentenpartij DOPE, de tweede grootste partij na NovUM in de universitaire verkiezingen van vorige maand, blijkt kritischer. Voorzitter **Cédric vanden Berghe** vraagt zich af wat het nut is van

Talencentrum: cursussen Nederlands *Zijn er nu wel of geen wachtlijsten?*

Vlak voor de universitaire verkiezingen, afgelopen mei, zei een student (kandidaat-raadslid List Lex) tijdens een verkiezingsdebat dat de Universiteit Maastricht te weinig cursussen Nederlands aanbiedt. Hij riep dat er op dat moment “géén capaciteit” was. Het argument ‘ik wil wel Nederlands leren, maar de cursussen van de universiteit zitten vol’ – is *Observant* eerder ter ore gekomen. Hoe zit dat? “Het is vervelend dat studenten dat blijven roepen”, reageert Katja Verbruggen, coördinator van het *Dutch Team* van het UM Talencentrum.

“We hebben de afgelopen tijd helemaal geen wachtlijsten gehad. In het verleden waren er problemen, maar nu niet meer. We zitten op 85 groepen (12 tot 14 studenten per groep) Social Dutch op jaarbasis.” De UM biedt op dit moment twee modules Social Dutch gratis aan voor alle eerstejaars en tweedejaars bachelor- en masterstudenten. Het niveau van deze cursus is echt de basis, dus vooral luisteren, veel praten, maar nauwelijks lezen en schrijven, zegt Verbruggen. Ze merkt wel dat er een behoorlijk aantal *drop-outs* is bij die cursus: zo’n 30

procent. “Ze haken af, omdat ze het toch te veel vinden naast hun studie.” Als minister Robbert Dijkgraaf van Onderwijs besluit dat *alle* studenten Nederlands moeten leren, zou de UM de taallessen ook kunnen integreren in het curriculum. Dat gebeurt al bij de faculteit Health, Medicine and Life sciences. Geneeskundestudenten die de Engelstalige internationale track volgen, krijgen gedurende hun hele bacheloropleiding een cursus Nederlands aangeboden: de eerste twee jaar ‘gewoon Nederlands’ (tot B2 niveau) en het derde jaar

Medisch Nederlands. Verbruggen: “Ze krijgen geen ECTS, maar mogen alleen de master doen als ze twee certificaten hebben: een voor Nederlands (B2) en een voor Medisch Nederlands. Daarna moeten ze nog drie consulten doen met een arts en een simulatiepatiënt. Zonder de certificaten, kunnen ze geen consulten doen.” Ook de faculteit Arts and Social Sciences heeft verplichte taallessen opgenomen in de bachelor European Studies en Global Studies. Studenten kunnen Nederlands of een andere taal kiezen. Ze krijgen hiervoor ECTS. **WD**

Studenten tijdens de Nederlandse les bij het UM-Talencentrum

verplichte Nederlandse taalcursussen. “Als het bedoeld is om buitenlandse studenten af te schrikken, dan zal dat nauwelijks lukken. *Internationals* zullen toch naar Nederland komen, waar de universitaire opleidingen van hoog niveau zijn en betaalbaar.” Bovendien is Nederlands leren een crime, zegt Vanden Berghe, helemaal voor een student uit India of China. “En waarom zou je, als Engels zo dominant is in het onderwijs en de wetenschap? Ik studeer Nederlands recht, en zelfs hiervoor moet je veel literatuur in het Engels lezen.” Dat kennis van de Nederlandse taal toegang geeft tot de cultuur en de integratie ten goede komt, is ook nog maar de vraag, meent hij. “Die toegang krijgen *internationals* ook via het Engels, want de bakker op de hoek spreekt dat ook. Nederland is het land met het hoogste aantal Engelsprekenden, van alle landen waar Engels geen officiële taal is. In Italië is dat een ander verhaal. Als ik daar zou studeren, zou ik m'n best doen om Italiaans te leren.” Volgens **Laetitia Teta**, voorzitter van

Kaleido (de Maastrichtse studentenvereniging voor internationals), klopt het niet dat kennis van het Nederlands de integratie bevordert. Ook zij wijst erop dat “iedereen Engels spreekt in Maastricht. En als *locals* in het Nederlands beginnen, dan spreken ze soms dialect. En dan heb je nog niets aan een cursus Nederlands.” Het nut van een verplichte taalcursus hangt van de situatie af, meent Teta. “Zo'n cursus lijkt me een goed idee voor buitenlandse studenten die geneeskunde of rechten doen en die misschien in Nederland blijven en dus baat hebben bij een betere taalbeheersing.” Voor wie alleen in Maastricht komt studeren en daarna weggaat, ziet ze geen voordeel. “Die studenten schrik je af met een verplichte taalcursus. Maastricht adverteert juist met haar Engelstalige opleidingen en leeromgeving.”

Kermis

Wie willekeurige studenten in de UB binnenstad aan de jas trekt, krijgt eveneens kri-

tische geluiden te horen. **Thomas en Leonie**, die alleen met hun voornaam in de krant willen, zien verplichte cursussen Nederlands niet zitten. Leonie, die uit Zwitserland komt, ziet zeker het nut in van de beheersing van het Nederlands, zegt ze. “In de supermarkt is het prettig om de taal te spreken, maar je moet die cursussen niet verplichten.” Dat vindt ook Thomas, derdejaars International Business, van wie de *roots* in België en Zwitserland liggen. “Ik heb een tijd in Zweden gestudeerd, waar zowel verplichte als vrijwillige cursussen werden aangeboden. Voor de vrijwillige cursussen was de animo zo groot dat niet iedereen kon meedoen, voor de verplichte cursussen was nauwelijks motivatie. Dat komt omdat studenten niet op elk moment tijd voor hebben voor taallessen. IB-studenten in Maastricht hebben het hartstikke druk, het aantal *dropouts* is groot.” Hij zou zich misschien niet aan de UM hebben ingeschreven als hij van tevoren wist dat hij verplicht Nederlands moest leren. Dat geldt min of meer ook voor Leonie: “Het zou me

ontmoedigen om voor Maastricht te kiezen.”

Voor **Meo**, afkomstig uit de Waalse stad Verviers, is dat geen breekpunt. De eerstejaars IB zou wel naar Maastricht komen, maar die verplichte cursus zou hij met tegenzin doen. Op de middelbare school heeft hij twee jaar Nederlands gehad, maar daar is niet veel meer van blijven hangen dan ‘Ik spreek geen Nederlands’, zegt hij.

“Iedereen spreekt Engels in mijn omgeving, Nederlands leren is echt niet nodig. Als Maastrichtenaars me aanspreken, zoals gebeurde op de kermis, dan snap ik niet wat ze bedoelen. Maar dat vind ik niet zo erg. Ik weet niet of ik beter zou integreren als ik het Nederlands machtig zou zijn. Dit is mijn eerste ervaring met een verblijf in het buitenland.”

Kloof

De twee Italiaanse studenten **Yasmina** (European Law) en **Arianna** (International Relations) – ook hier liever geen achternamen – zijn juist voorstander van het verplicht leren van Nederlands. “Een heel redelijk voorstel. Natuurlijk, binnen onze ‘studentenbubbel’ hebben we er geen last van dat we geen Nederlands spreken. Maar daarbuiten vergroot het juist de kloof met de rest van de samenleving. Laatst kwam er een monteur langs voor onze wasmachine, waarmee we alleen in het Engels konden communiceren. Best oneerlijk dat hij niet zijn moedertaal kon spreken in zijn eigen land. In Italië zou men het erg vreemd vinden als buitenlandse studenten geen woord Italiaans spraken.” Bovendien vergroot het beheersen van de taal de binding met een land, merken ze op. “We zijn nu niet van plan om na het afstuderen hier een baan te zoeken, maar dat was wellicht anders geweest als we Nederlands spraken.” Een verplichte cursus Nederlands zou de twee masterstudenten dan ook niet afschrikken. “Althans, zo lang die niet te zwaar meetelt in de studie. Een ‘*pass or fail*’-cursus buiten het curriculum om is bijvoorbeeld prima. Een uitgebreid vak dat meeweegt in je gemiddelde cijfer is een ander verhaal.”

Rianne Letschert: “Vanuit de inhoud bepalen voor wie een cursus nuttig is”

“Het ligt inderdaad genuanceerd”, zegt UM-collegevoorzitter **Rianne Letschert**, gevraagd naar een reactie op de opvattingen die *Observant* verzamelde. Die komen volgens haar overeen met het beeld dat ze zelf heeft uit de gesprekken die de universiteit met studenten voert.

Dus ook het punt dat niet iedere student het nut inziet van het leren van Nederlands. Hoe kijkt Letschert daar tegenaan? “Dat begrijp ik vanuit hun perspectief. Net zoals ik, afhankelijk van hoe zwaar de taaleisen gaan worden, ook begrip kan hebben voor het standpunt van sommige politieke partijen dat kennis van het Nederlands belangrijk is.” Al benadrukt ze dat er ook een andere groep is: “De basiscursussen Social Dutch, die wij al jaren aanbieden, worden veelvuldig (vrijwillig) gevolgd.”

Maar wat als ‘tegenstanders’ straks niet meer voor Maastricht kiezen? Volgens Letschert is het vooral belangrijk dat het doel van de taalmaatregelen duidelijk is. “Dat benadrukken we momenteel ook in Den Haag. Is het doel kennis van de Nederlandse taal en cultuur bevorderen, als belangrijke waarde op zichzelf, of om zoveel mogelijk studenten af te schrikken naar Nederland te komen? Dat laatste zou wat ons betreft oneigenlijk zijn om via taal te bewerkstelligen. Het staat haaks op de idealen die ten grondslag liggen aan de oprichting van de Europese Unie, en ook op de positie die de UM inneemt in de regio.”

Is ze zelf voorstander van verplichte lessen Nederlands? “In het algemeen niet, generieke maatregelen hebben niet mijn voorkeur. Ik hoop dat we vooral vanuit de inhoud kunnen bepalen voor welke studenten en opleidingen het nuttig is. Een deel van onze internationale studenten blijft hier werken en daarvoor is een aantrekkelijk woon- en vestigingsklimaat belangrijk. Enige kennis van het Nederlands past daarbij. Het is aan ons daarin de juiste balans te vinden.”

als buitenlandse studenten geen woord Italiaans spraken

nieuws

Nieuwe bestemming voor Landbouwbelang, culturele vrijplaats verdwijnt

“De vrijplaats gaat misschien weg, maar wij zeker niet”

Studentenwoningen, horeca en kunstonderwijs. Dat is de toekomst van het Landbouwbelang (LBB). Voor de huidige ‘culturele vrijplaats’ is geen plek meer op deze locatie. Binnen de LBB-gemeenschap is er veel “pijn, woede en verdriet”.

De gemeente heeft al jaren plannen om het voormalige graanpakhuis aan de Maas een nieuwe bestemming te geven. Vorige week maakte wethouder Frans Bastiaens (Stadsontwikkeling) bekend dat de aanbestedingsprocedure voor de locatie is afgerond. In 2025 start een consortium van Maastrichtse ontwikkelaar RO groep, Belgische ontwikkelaar Vestio en Group Machiels met de verbouwing van het Landbouwbelang, die twee jaar later afgerond moet zijn.

In het winnende plan blijft meer dan de helft van het monumentale pand behouden, dat de Toneelacademie en het Conservatorium van Zuyd Hogeschool gaat huisvesten. Daarnaast verschijnen er drie nieuwe torens op het terrein. Deze zijn bestemd voor woningen, variërend van studentenhuisvesting tot ruime koopappartementen. Ook is er ruimte voor horeca, sportgelegenheden en groen. De aanbesteding luidt ook het definitieve einde in van de culturele vrijplaats op deze

Foto: Joey Roberts

plek, die ontstond nadat een groep krakers het pand twintig jaar geleden betrok. Nog steeds wonen er mensen, en is het de thuisbasis van initiatieven als de ‘Foodbank’ en ‘Maastricht goes Vegan’ en vele alternatieve feesten, die ook onder studenten populair zijn. “Met de

mensen achter die initiatieven van de vrijplaats zijn we in gesprek om te kijken naar alternatieve plekken”, laat wethouder Bastiaens weten.

Binnen de LBB-gemeenschap is er veel “pijn, woede en verdriet” om het besluit, zegt Kali

Benton, derdejaarsstudent aan het University College Maastricht. Ze maakt deel uit van een groep van vijftien personen – “voor ongeveer de helft bestaand uit studenten” – die onlangs een petitie startte en een demonstratie organiseerde tegen het verdwijnen van de vrijplaats. Het LBB is volgens de groep een unieke en onmisbare broedplaats voor cultuur en zelfexpressie; sluiting zou een desastreuze impact hebben op de lokale en internationale gemeenschap.

Dat er in de nieuwe plannen ook ruimte is voor cultuur – zo komt er een openbare passage die ook als ‘forum voor de podiumkunsten van Zuyd’ gebruikt gaat worden – biedt volgens Benton geen uitkomst. “Het punt van de vrijplaats is juist dat iedereen hier welkom is, niet alleen mensen die collegegeld betalen. Veel studenten van de Toneelacademie en het Conservatorium komen hier naartoe om nieuwe ideeën en inspiratie op te doen. Sommigen van hen vertelden ons dat het als een klap in hun gezicht voelt dat uitgerekend hun eigen instelling meewerkt aan het vernietigen van deze plek.”

Daarnaast is er weinig vertrouwen in de zoektocht naar alternatieve locaties door de gemeente binnen de gemeenschap, stelt Benton. “Veel mensen die hier culturele activiteiten organiseren, hebben of nog niks gehoord van de gemeente, of alleen dure en daarom onrealistische voorstellen gekregen.” De groep is van plan om nieuwe acties te organiseren. “Om de gemeente duidelijk te maken dat we ontevreden zijn, maar ook om lokale bondgenoten te vinden. Ze proberen dan wel de vrijplaats te laten verdwijnen, maar wij verdwijnen zeker niet.”

Dennis Vaendel

colofon

Redactieadres

Lenculenstraat 14
Postbus 616
6200 MD Maastricht
T 043 - 38 85 390
E observant@maastrichtuniversity.nl
W www.observantonline.nl

Stichtingsbestuur

Anita Jansen (vz), Samantha Cijntje, Liesbeth Lijnzaad, Hanneke Ramakers

Redactieraad

Piet Eichholtz (vz), Birsan Erdogan, Lisbeth Evers, Juul Hennissen, Linde Kattenberg, Angélique de Rijk, Thomas Vaessen, George Vogelaar

Redactie

Riki Janssen
(hoofdredacteur) 043 - 38 85 384
Wendy Degens 043 - 38 85 382
Cleo Freriks 043 - 38 85 386
Maurice Timmermans 043 - 38 85 381
Dennis Vaendel 043 - 38 85 383
Kathryn van den Berg (stagiair)

Redactie-assistent

Marion Janssens 043 - 38 85 390

Aan dit nummer werkten verder mee:

Puck Füsers, Wim Groot, Anna Harris, Simon Wirtz

Fotografie

Ellen Oosterhof, Joey Roberts

Illustraties/Opmaak/Basisontwerp

Simone Golob, www.sgiv.nl

Vertalingen

o.a. door B. Wall & P. Nekeman, Maud Boveland

Druk

Janssen/Pers Gennep

Mededelingen

Voor het inleveren van mededelingen zie www.observantonline.nl/Mededelingen of www.observantonline.nl/English/Announcements

Advertenties

Voor regionale en interne adverteerders: www.observantonline.nl/Adverteren-en-Paartjes

marion.janssens@maastrichtuniversity.nl

Voor overige adverteerders:
Bureau Van Vliet, 023 - 57 14 745,
m.dewit@bureauvanvliet.com
www.bureauvanvliet.com

(Voor Paartjes zie info bij Paartjes)

Abonnementen

Observant wordt gratis verspreid op de universiteit en op diverse locaties in Maastricht.

Belangstellenden kunnen Observant thuisgestuurd krijgen voor € 37,00 per academisch jaar.

HOP

Observant is aangesloten bij het Hoger Onderwijs Persbureau

© Stichting Observant

Niets uit deze uitgave mag zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de hoofdredacteur geheel of gedeeltelijk worden overgenomen

paartjes

Voor hetzelfde geld staan de paartjes iedere week ook op internet:

www.observantonline.nl

NEED A CHECKUP WITH A GYNECOLOGIST? IT WILL BE COVERED BY YOUR HEALTH INSURANCE. CALL 0031433210310 OR VISIT WWW.PARKWEGKLINIEK.NL

Paartjes

Lever uw paartjes-advertentie digitaal in, zie www.observantonline.nl Vóór dinsdag 16.00 uur ingeleverde Paartjes verschijnen de donderdag daarop in de krant. De redactie is niet verantwoordelijk voor de inhoud van de Paartjes en behoudt zich het recht voor om zonder opgaaf van reden Paartjes te weigeren.

DE MEDEDELINGEN VAN DE UNIVERSITEIT, FACULTEITEN, SERVICECENTRA EN STUDENTEN- ORGANISATIES ZIJN TE VINDEN OP WWW.OBSERVANTONLINE.NL